

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Āroĉnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, meseĉno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plaĉa in toŹi se v Ljubljani. Uredniĉstvo in upravniĉstvo je v Ljubljani v Gregorĉevi ulici Źtev. 23. — Dopisi se ne vraĉajo. — Źtevilka pri poŹtni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon Źt. 2552.

Ljubljana, v soboto, 31. oktobra 1931.

Telefon Źt. 2552.

Źtev. 125.

UdeleŹimo se polnoŹtevilno volitev!

NaŹ list je stal vedno na braniku interesov gospodarstva. Nikdar se ni meŹal v ogabne politiĉne boje polpretekle dobe, temveĉ imel vedno in pvsod pred oĉmi samo dobrobit gospodarstva in stremel dosledno in smotreno za tem ciljem.

Ako se danes oglaŹa, da precizira svoje staliŹe napram volitvam, gotovo ne stopa iz zaĉrtane poti, kateri ostane slejkoprej zvest, ampak so merodajni za to edino gospodarski interesi naŹe domovine.

Volitve se vrŹe na program, ki ga je izdelala vlada kot delovni program bodoĉega parlamenta. Program obsega eminentne naloge, za kojih uresniĉenje se gospodarstvo v interesu skupnosti Źe dolgo prizadeva. Vlada si je predvsem nadela nalogo, da izvede

revizijo naŹe davĉne zakonodaje.

Gospodarstvo teŹko diha pod pezo davkov, pa naj gre za kmeta, obrtnika, trgovca ali industrijca. Poleg tega pa oŹre davke Źe dajatve za javne samouprave, ki n. pr. drŹavne neposredne davke pooustrujejo na naĉin, ki nujno zahteva, da se zadovoljivo uredi finance naŹih samouprav.

Revizija davĉne zakonodaje name-rava vlada izvesti v smeri zniŹanja, zato si je pa tudi stavila nalogo, da izvede skrajno varĉevanje v naŹem drŹavnem in samoupravnem gospodarstvu.

Āaka pa vlado in bodoĉi parlament cel niz vaŹnih nalog gospodarskega znaĉaja. Urediti je Źe treba in izenaĉiti naŹo obrtno zakonodajo,

postaviti je treba kmetijsko, obrtniŹko, trgovsko in industrijsko poŹpeŹevanje na uspeŹnejŹo bazo, da bo v izdatnejŹi meri izpolnjevalo svojo nalogo,

skrbeti bo treba za smotreno ureditev in poŹpeŹevanje naŹega tujkega prometa. Poleg teh nalog pa ĉaka parlament Źe cela vrsta drugih niĉ manj vaŹnih problemov gospodarskega znaĉaja: zaposlitve industrije in delavstva, pobijanje brezposelnosti itd.

To so samo naloge eminentno gospodarskega znaĉaja, ki se ne smejo reŹevati brez predstavnikov gospodarstva. Gospodarstvo ima eminenten interes, da odpoŹlje v parlament svoje najboljŹe moŹe, ki bodo mogli in znali varovati njegove interese.

Interesi naŹega gospodarstva so med seboj ozko povezani. Ena panoga je veĉ ali manj odvisna od druge. Ako se kmetu dobro godi, je dobro tudi obrtniku in trgovcu, dasi je zopet res, da posebno v veĉjih in industrijskih krajih zavisi dobrobit trgovine, obrti in industrije v veliki meri od prospeha industrije in njenega delavstva.

KriŹa, ki se vedno bolj uveljavlja, je skoro izkljuĉno kriŹa v izmenjavi dobrin. Ako pomislimo, da obstoji naŹa kmeĉka kriŹa, naŹa vinska kriŹa v tem, da se pridelki ne morejo razpeĉati ali vnovĉiti, odnosno da nimajo prave cene, imata kmet in vinogradnik v borbi za obstanek iste teŹave, kakor trgovĉe, obrtnik ali industrijalec. Nas vse tare kriŹa v odjemu blaga, v odjemu pridelkov in izdelkov. To je eden glavnih problemov, kateri ĉakajo reŹitve parlamenta. Seveda si ne delamo iluzij, da bo parlament ta problem, ki je svetovni pojav, preko noĉi reŹil. KriŹo v odjemu povzroĉa toliko razliĉnih faktorjev, da je treba smotrenega, dolgoletnega dela, da se postavijo v trgovskih pogod-

bah, v zakonih in notranji preureditvi trŹiŹe pogoji za uspeŹno pobijanje tega pojava, ki tlaĉi in duŹi naŹe gospodarsko Źivljenje.

Gospodarstvo pa ima vrhu tega Źe celo vrsto vpraŹanj, ki so sicer urejena, pa jih je treba preurediti, da bodo bolje ustrezala potrebam prebivalstva. Odpraviti je treba kuluk, izpremeniti doloĉila o Źitnem monopolu, da bo imel naŹ kmet od njega kaj dobiĉka, ne pa Ź njim vred celotno prebivalstvo samo bremena. ReŹiti bo treba celo vrsto vpraŹanj, ki globoko posegajo v Źepe gospodarstva in prebivalstva.

Gospodarstvo je Źivo zainteresirano na tem, da se program bodoĉega parlamenta, ki je program povzdiŹe naŹega gospodarstva, ne bo izvajal brez sodelovanja njegovih predstavnikov. V tem vaŹnem trenutku, ko gre za biti ali ne biti naŹega gospodarstva, se morajo trgovĉi, obrtniki, industrijalci zavedati, da ne morejo

odklanjati sodelovanja, katero so pri odloĉanju o gospodarskih vpraŹanjih do zdaj vedno zahtevali.

Med prebivalstvom se Źiri tiha agitacija za abstinenco pri prihodnjih volitvah. Gospodarstvo, ki ima na delovnem programu bodoĉega parlamenta tako velik interes, ne more in ne sme slediti takim pozivom.

Trdno smo uverjeni, da se naŹi trgovĉi, obrtniki in industrijci zavedajo pomena bodoĉih volitev, da se bodo volitev polnoŹtevilno udeleŹili in manifestirali odloĉno voljo, da sodelujejo pri teŹkem delu za izvedbo izkljuĉno gospodarskega programa naŹega bodoĉega parlamenta.

Ureditev meŹetarine na ljubljanski borzi

Borzni svet je na svoji seji dne 29. oktobra sklenil, da se poĉenŹi 1. novembra t. l. doloĉi meŹetarina sledeĉe: za devize in valute: za vse nakupe, prodaje in kompenzacije 0.5 %, minimalna meŹetarina znaŹa 5 Din. Za efekte je doloĉena meŹetarina: za dolarske papirje 1 %, za drŹavne papirje, obveznice in zaloŹnice pol promila od teĉajne vrednosti. NajmanjŹa meŹetarina znaŹa 5 Din. S tem so urejene meŹetarske pristojbine, kakor so bile pred prehodom na zlato valuto meseca junija. Edino najveĉji komitent trga kot v ĉasih svobodnega deviznega prometa ne plaĉuje meŹetarine.

Izvoz MadŹarskega Źita v Avstrijo ustavljen

Zavod za izvoz kmetijskih proizvodov je obvestil izvoznike Źita, da se mora do nadaljnega ustaviti izvoz Źita tudi v Avstrijo. To je bilo odrejeno, ker Źe ni bil doseŹen z ostalimi inozemskimi trgi sporazum o izvozu pŹenice, zaradi ĉesar bi imel izvoz edinole v Avstriji za posledico preveliko ponudbo in padeĉ cen.

Glej v vsaki Źtevilki »Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraŹevanja«, ki nudijo ugodne kupĉijske priloŹnosti. Zato jih vsi, zlasti podeŹelski trgovĉi, morajo ĉitati!

Na naslov volilcev iz radovljiŹkega okraja!

Iz mnogih dopisov, ki nam dohajajo v zadnjem ĉasu, vidimo, da so oĉi celokupnega gospodarstva v naŹi banovini obrnjene na radovljiŹki okraj, kjer kandidira za bodoĉi parlament generalni tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo

g. Ivan Mohoriĉ

Gospod Mohoriĉ, po svojem položaju poklicni ĉuvar gospodarskih interesov naŹe banovine, daje Źe po svojem obseŹnem strokovnem znanju in velikih zmoeŹnostih garancijo za pravilno gospodarsko orijentacijo naŹe bodoĉe parlamentarne delegacije. V svojem dolgoletnem delovanju v gospodarskem Źivljenju je dokazal, da je odliĉno usposobljen za zastopstvo gospodarskih interesov v bodoĉem parlamentu. Imel je v svojem delovanju vedno pred oĉmi celokupne interese. Nikdar se ni izgubljal v enostranost. Na raznih trgovskih pogajanjih je imel pred oĉmi interese naŹih kmetov, vinogradnikov, ribniŹkih lonĉarjev itd. ravno tako kakor interese trgovine, obrti in industrije, pa tudi delavstva, ĉigar interesi so tako ozko povezani s prospehom naŹega gospodarstva.

G. Mohoriĉa pozna kot temeljitega gospodarskega strokovnjaka vsa gospodarska javnost v naŹi drŹavi. Na Źtevilnih gospodarskih kongresih, ki se vrŹe vsako leto, je pokazal, da je moŹ konstruktivnega dela, ki ne ve samo, kaj nas boli, ampak gre globlje in iŹe tudi pota, kako naj bi se pomagalo naŹemu gospodarstvu. Pozna ga pa ne samo gospodarska javnost v naŹi drŹavi, ampak tudi v inozemstvu, kjerkoli je Źe dozdaj zastopal interese naŹe drŹave: Dunaj, Praga, Berlin, Pariz, Amsterdam. Tako je,

da navedemo samo en primer, njegov referat o cestah na prometni sekciji Mednarodne trgovske zbornice v Parizu zbudil tako pozornost, da je tvoril na kongresu ameriŹkih zbornic v Washingtonu podlago za razpravo.

Gospodarstvo v naŹi banovini si obeta od izvolitve g. Mohoriĉa velike koristi. Prepriĉano je sicer, da bi v primeru izvolitve imel pred oĉmi v prvi vrsti svoj okraj, ki ga odpoŹlje v parlament, vendar pa bi od tega dela imelo vsled povezanosti interesa koristi celokupno gospodarstvo. Njegovega dela in uspehov bi bili na ta naĉin deleŹni tudi gospodarji izven oŹjih mej radovljiŹkega sreza.

Ustrezajoĉ mnogoŹtevilnim, iz raznih krajev nam dohajajoĉim Źeljam, apeliramo na trgovĉe, obrtnike in industrijce v radovljiŹkem okraju, da izpolnijo za volitve svojo dolŹnost. Njihova dolŹnost ne obstoji samo v tem, da oddajo na dan volitev zanj in za njegovega namestnika g. AmbroŹiĉa svoje glasove, ampak tudi v tem, da Źe sedaj agitirajo, vsak v svojem okoliŹju za to kandidaturo in skrbijo, da bo ĉastno prodrla.

Namestnik g. Mohoriĉa g. AmbroŹiĉ, obrtnik iz Ljubna, je istotako iz vrst naŹega gospodarstva. Znan je Źirom Gorenjske po svojem smotrenem delu za naŹe obrtniŹstvo. Stal je vedno in pvsod v prvih vrstah, kjer je Źlo za dobrobit gospodarstva, posebno za dobrobit naŹega malega ĉloveka. Njega volilci dobro poznajo, zato jim pa odloĉitev v njegov prilog ne bo teŹka.

Na kandidaturo gg. Mohoriĉa in AmbroŹiĉa gledajo in stavijo svoje upe in naĉe tudi gospodarji iz drugih volilnih okrajev, ĉastna dolŹnost gospodarjev iz radovljiŹkega okraja pa je, da skrbijo za izvolitev.

Vendar enkrat

Sporoĉa se nam, da se je konĉno posreĉilo prijeti dva inozemska trgovska zastopnika s papirjem in sicer Kartros werke z Dunaja, ki sta Źe delj ĉasa obiskovala privatne urade in na nedopuŹten naĉin sklepala kupĉije na Źkodo naŹih domaĉih trgovĉev. Vsa ĉast policijski upravi, kateri naĉeljuje g. upravnik KerŹevan, ki je s svojim energijam nastopom v Ljubljani pokazal polno razumevanje za naŹe teŹave in ki se je tako krepko postavil za zaŹĉito zakona ne samo proti inozemskim trgovskim zastopnikom, ampak tudi proti kroŹnjarem. — Zastopnika Kartroswerke so policijski organi odpravili na obrtni oddelek mestnega magistrata, kateri je uvedel takoj kazensko postopanje in ga kaznoval na denarno globo 2000 Din.

TeŹave z uvozom naŹe Źivine v Avstrijo

Korbiro poroĉa, da je bil 29. t. m. ustanovljen parlamentarni odbor z nalogo, da sestavi zakonski naĉrt o ustanovitvi urada za promet z Źivino. Odbor je Źe sprejel tozadevni zakonski naĉrt, vendar je spremenil nekoliko besedilo vladnega predloga. Med spremembami se nahaja tudi ta, da je na zaŹĉitena domaĉa trŹiŹiŹa dovoljeno uvaŹati Źivino le v toliko, v kolikor uvoz ne bo ogroŹal domaĉe proizvodnje in cen domaĉe Źivine. Ti predpisi veljajo glede uvoza pitanih svinj Źele od 1.

decembra dalje. Zakonski naĉrt pride Źe pred plenum parlamenta ter zvezni svet. Je to zopet nova ovira, ki se stavi uvozu naŹe Źivine v Avstrijo. Āe pojde tako naprej, bo uvoz jugoslovanske Źivine v Avstrijo sploh onemogoĉen!

Fakturiranje v tuji valuti

V notico o tem predmetu, katero smo priobĉili v zadnji Źtevilki, se je vrnila tiskovna napaka, ki moti zmiŹel notice. Fakturiranje blaga se v tuŹemstvu (ne v inozemstvu) ne sme vrŹiti v tuji valuti.

Uvoz krompirja in zelja v Italijo

Ker se številni interesenti zanimajo za določbe glede uvoza krompirja in zelja v Italijo, jim bo gotovo ustreženo, ako te določbe objavimo:

Uvoz krompirja v Italijo je, kakor se pravi iz fitosanitarnih razlogov še vedno zabranjen, a ravno tako tudi tranzit. Ministrstvo za poljedelstvo v Rimu pa je vendar z ozirom na interese pristanišča Trsta, ki je radi te prepovedi jako težko prizadet, že večkrat to prepoved ignoriralo in od nje odstopilo.

Sedaj je dovoljen tranzit (toda ne uvoz) krompirja iz Jugoslavije radi natorjenja na ladje v tržaški luki, torej za krompir, ki je namenjen za druge kraje izven Italije, in sicer pod sledečimi pogoji:

1. Vsaka pošiljka mora biti preskrbljena z izpričevalom (uverjenjem) o izvoru blaga in o zdravstvenem stanju iste (to je, da krompir nima sledečih nalezljivih boleznih: Pthorimea operculata, synchitrium endo-bioticum, dorthophora decemlineata i epitrix cucumeris). To spričevalo (uverjenje) mora biti izdano od pristojne fitopatološke postaje dežele izvora (pri nas kmetijski poizkusni urad).

2. Raztovorenje vagonov, ki so naloženi s krompirjem, je dovoljeno samo v svobodni coni tržaškega pristanišča; krompir, ki bi ga kdo mogoče iztovoril izven svobodne cone, se mora konfiscirati.

3. Železniški vagoni in ostala vozila, ki so služila za prevoz krompirja, se morajo dezinficirati takoj po raztovorenju.

4. Blago (krompir) se mora deponirati v posebna skladišča v svobodni coni, v ta skladišča potem ni mogoče shranjevati kakega drugega blaga. Ta skladišča je takoj po izvozu krompirja

treba dezinficirati, a ostanke je treba uničiti z ognjem.

Kar tiče prepovedi uvoza krompirja, na podlagi prejetih informacij ni izgleda, da bo prepoved kmalu ukinjena. Krompir je sicer pri uvozu v Italijo carine prost, medtem ko je treba za zelje plačati uvozno carino in sicer 73:40 lir (papirnatih za 100 kg). Poleg tega je še plačati 15% od vrednosti uvoženega zelja; to je v zadnjem času stopilo v veljavo z znanim dekretom. Niti za krompir niti za zelje se ne plača nobene trošarine.

V naslednjem navajamo naslove trgovcev in trždk v Trstu, ki se bavijo z nakupom in prodajo krompirja; za naše izvoznike je najboljša, ako se za informacije obrnejo na te trždke:

Alkalay Alberto, Via Valdirivo 16, Boscolo Giovanni, Via Rossini 10, Caruana L., Via Rossini 4, Chiarutti L. & Co., Via Geppa 17, Cechnet Gino, Via Milano 14, Codrich Pompeo, Via Torrebiana 4, Conegliano Alessandro, Via Galatti 20, Cozzio Giacomo, Via Zonta 7, Grainigh Giovanni, Via Milano 7, Deforza Paolo, Via Torrebiana 10, Di Battista Lettig, Via Milano 4, Di Leonardo Fratelli, Via Rossini 14, Franzil Domenico, Via N. Machiavelli 10, Fratelli Gianfre, Via Valdirivo 4, Glanz Alessandro, Via Garibaldi, Grioni A., Puntofranco 4, Klein Otto, Via Valdirivo 26, Miotti Antonio, Via Trento 10, Preziosa Pietro, Via Torrebiana 20, Reja A. & Co., Via Valdirivo 23, Siega Fratelli & Miot, Via Sorgente 8, Soldat Francesco, Via N. Machiavelli 16, Vatoz Giacomo Succ., Via Torrebiana 19.

KURIVO:
PREMOG in DRVA
nudi po konkurenčnih cenah
RUDOLF VELEPIČ, trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII., Sv. Jerneja cesta 25

Poslabšanje svetovnega gospodarstva

Zavod za proučevanje konjunktura v Berlinu je objavil svoje redno poročilo. V tem poročilu pravi, da se je stanje nemškega gospodarstva še nadalje poslabšalo tako, da znaša njeno stanje danes 61:1 v primeri z l. 1928., ko je znašalo 100. Njeno stanje odgovarja višini onega koncem preteklega stoletja. Zlasti velik padec je zaznamovati pri proizvodnji produkcijskih sredstev, katere proizvodnja je samo od avgusta 1930 padla od 78:8 na 63:4. Edino proizvodnja tekstilne industrije stoji približno na lanski višini.

Med tem ko je svetovno gospodarstvo v prvi polovici t. l. kazalo neke tenden-

ce poboljšanja, so te sedaj popolnoma odpadle, čemur je vsekakor vzrok velika valutna in kreditna kriza. Svetovna industrijska proizvodnja je od l. 1924. do 1929. stalno rastla ter se povečala za 31%, prav tako se je tudi trgovina povečala za 27%. Od leta 1930. dalje pa sta obe gospodarski grani v stalnem opadanju tako, da je svetovna produkcija padla še za 26% ter znaša komaj kakih 12% več od predvojnega. Današnji padec je večji od onega v l. 1920./21. tako, da lahko rečemo, da sta s padcem izgubljeni dve tretjini prirastka produkcije v povojnih letih.

Važna sodobna vprašanja

Češkoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš je imel v parlamentarnem odboru za zunanje zadeve poročilo, v katerem je obravnaval sedanja važna politična in zlasti gospodarska vprašanja.

Po njegovem mnenju bo sedanja gospodarska kriza še dolgo trajala. Verjetno je zato, da bodo razne države prisiljene, da podvzamejo korake, ki bodo varovali njene interese in ščitili ogroženo življenje posameznikov. Toda končno se bodo morale tudi te države vrniti k politiki mednarodnega sodelovanja, ker taka politika je neobhodno potrebna.

Kar se Češkoslovaško tiče, je izjavil g. dr. Beneš, zanjo ne obstoja taka nevarnost radi sedanje gospodarske krize. Sicer je res, da je njena finančna bilanca z inozemstvom pasivna, toda ta pasiva ne obstojajo v opasnih kratkoročnih kreditih, na drugi strani pa predstavlja češkoslovaška socialna politika važen aktivum.

Ko je nato v svojem poročilu omenil g. dr. Beneš gospodarske načrte Srednje Evrope, je poudaril, da igra Mala antanta važno vlogo ter da ni mogoče realizirati niti enega načrta brez njenega sodelovanja. Mala antanta ni naperjena proti nikomur, tvori pa lahko dobro bazo za plodno sodelovanje. V interesu cele Male antante je, da Avstrija in Madžarska pridobe zopet svoje blagostanje.

Ko je nato govoril še o odnosih Češkoslovaške s Poljsko, Italijo in Francijo, se je g. dr. Beneš dotaknil še vprašanja razorožitve, ter je pri tem omenil, da je tu uspeh zasiguran le, če se bodo Amerika, Anglija in Francija zedinile za splošen gospodarski in finančni dvig ter da sprejmejo program, ki bo izdelan v duhu neposredne bodočnosti.

Nova jugosl.-romunska tarifa za blago

S 1. novembrom t. l. stopi v veljavo nova jugoslovansko-romunska tarifa za blago.

Tarifa je omejena le na gotove vrste blaga. Za izvoz iz naše države v Romunijo so predvidene tarife za aluminijev hidrat, ekstrakte za strojenje, fižol, ruder in razno blago ter za južno sadje v tranzitu preko Jugoslavije. Prav tako so za predmete romunske proizvodnje izdelane tarife za promet v našo državo, kakor tudi za tranzitni promet preko naše države. Že prej pa so stopile v veljavo tarife za prevoz mineralnih olj iz Romunije preko naše države in v našo državo tako, da je s tem v glavnem reguliran promet med Romunijo in Jugoslavijo ter z drugimi državami preko naše države. Seveda se bo tarifa vedno izpopolnjevala z ozirom na dane potrebe tako v pogledu postaj, kakor tudi predmetov.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe glede dobave 100 kg črne mehke železne žice, 200 m³ rečnega gramoza, 15 komadov resid-peres, 100 komadov malih peres za pisavo in 2 zavitka prozornega platna; do 9. novembra t. l. pa glede dobave železa, žične vrvi in 1200 kg vulkan olja. — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 4. novembra t. l. ponudbe glede dobave pocinkane pločevine; do 11. novembra t. l. glede dobave bakrene dinamno žice, 20.000 kg katrana, 1000 kg mase za izoliranje parnih vodov, Thermo-elementov itd.; do 18. novembra t. l. pa glede dobave kompletnih kontrolnih ur. — Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 9. novembra t. l. ponudbe glede dobave 55 zavrtkov žabljev za potkovanje in 500 komadov kovinskih žaglic. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materiala. — Dne 12. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave 45.000 kubičnih metrov gramoza. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom: na vpogled.)

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg jeklene pocinkane žice, 100 kg bločnih verig, 30 kg bločne žice, 200 m kabla in 5 komadov kompletnih svetilk za predsignale. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave spiralnih svredov, 100 komadov karbidnih svetilk, 1 aparat za mazanje s cilindričnim oljem, 150 steklenic siodla, 100 zavrtkov siraksa, raznega usnja, odpadkov od usnja, platna itd. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom: na vpogled.)

Oddaja zgradbe pločevinastih barak se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 15. novembra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Ljubljana gl. kol. se bo vršila potom licitacije dne 14. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Nabava 15.000 kg bencina. Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje v skrajšanem roku pismeno dobavo 15.000 kg bencina. Dražba bo dne 13. novembra 1931 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 30. Jamčevina 5% ali, če je inozemec, 10% se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

RO-LEX

knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/1
Telefon št. 33-38

Ljubljanska borza

Tečaj 30. oktobra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2273:78	2280:62
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	786:49	788:85
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curib 100 fr	1098:45	1101:75
Dunaj 100 šilingov	—	—
London 1 funt	214:89	222:39
Newyork 100 dolarjev	5524:01	5641:01
Pariz 100 fr	222:—	222:66
Praga 100 kron	165:86	166:36
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	288:52	294:52

Po svetu

Izvoz iz Avstrije v Jugoslavijo v prvih devetih letošnjih mesecih je znašal 77:6 milij. šilingov (lani 111:3), uvoz iz Jugoslavije v Avstrijo 70:4 milijonov (112:1); obe postavki kažeta močno, precej enakomerno nazadovanje.

Francoska zveza pločevine je znižala cene za 30 frankov na 650; tudi na domačih francoskih trgih se pozna že angleška in belgijska konkurenca.

Evropska liga za borbo proti nečedni konkurenci je bila ustanovljena v Haagu. Pristopile so ji številne evropske gospodarske korporacije uradnega in zasebnega značaja.

Finančna kriza velebank v Poljski je prešla v zadnjem času tudi na manjše zavode in so sedaj zopet štiri male banke ustavile izplačila.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je v znesku 6.412 milijonov Kč krit v zlatu in devizah s 35:1%.

Produkcijo cinka bodo še nadalje omejili, za 6400 ton mesečno na 50%. Sedanja cena producentom še zmeraj ne ugaja.

Nemške banke so izgubile v avgustu za 107 milijonov mark vlog, v septembru za 187 milijonov.

Angleški premogovni trg poroča o nadaljnjem zboljšanju, prav tako angleški železni trg, zlasti glede eksporta v Kanao.

Dr. Ljudevit Brence

si usoja vljudno naznaniti, da je otvoril **advokatsko pisarno** v Ljubljani, Masarykova cesta 12 (v palači VZAJEMNE ZAVAROVALNICE nasproti glavnemu kolodvoru)

Francoske zveze železa so pustile cene za november nespremenjene, a se jih tovarnarji v zadnjem času ne držijo preveč strogo, kar se vsled rastičega pomanjkanja dela na tihem trpi.

Styria, Steyr in Puch pripravljajo fužijo. Izvršila se bo obenem velika obratna omejitev in znižanje produkcije koles od letnih 25.000 na samo 8000.

Pet potovalnih tkalnic so ustanovili v Drinski banovini. Priključene bodo gospodinjstvom tečajem, ki jih prireja banovinska uprava po vaseh, in bodo učiteljice dajale potrebni pouk.

Obtok bankovcev v Ogrski je krit z 28:1%; zakonito minimalno kritje je določeno s 24:1%.

Brezposelnih v Avstriji je bilo v sredi oktobra 212.450, za ca. 10.000 več kot na koncu septembra. Na Koroško jih pride 6660.

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDERIK HERTLE. Poduzetja za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

Izvoz iz Češkoslovaške je znašal v septembru 1152 milijonov Kč, za 369 milij. Kč manj kot lani, uvoz v Češkoslovaško 936 milijonov, za 329 milijonov manj.

Sladkorni tovarni v Crvenki in Čupriji letos najbrž ne bosta izplačali nobene dividende in bosta čisti dobiček prenesli na novi račun.

Izvoz jaje v Rumuniji je standardiziran; smejo ga vršiti samo protokolarne tvrdke, produktivne zadrage in poljedelske zveze, ki založijo pri Državni deponitni blagajni kavcijo 200.000 lejev in ki dokažejo, da razpolagajo s primernimi skladišči in z napravami za klasifikacijo jaje.

Panika v Ogrski, ki se je pričela pred par meseci in ki je imela za posledico beg kapitala v izmeri ca. 1 milijarde pengő, se je podela in dotekajo denarna sredstva zopet nazaj.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku 1013 milijonov šilingov krit z 28:8 odstotki.

Rud. Rakuša, Maribor:

Strojepisje*

(Konec.)

Narobe pa se mi zdi poglavje »Deli pisalnega stroja« vendar prekratko. Ponoroziti bi moralo posamezne odstavke mnogo več slik ali skic. Slike 11., 15., 16. bi bile tukaj bolj primerne. Izhodišče strojeznanstva bo vedno **lastni stroj**, ki ga naj učenec dobro spozna. K dobri sliki 18. spadajo še skice, ki naj ponazuje delovanje razmaknice, vračalka in izklopnege vzvoda. Da je to vse v zvezi s pretikalom, o tem ne zvezo ničesar. Tehnične razlage v poglavju »Opravila pri pisanju« spadajo na vsak način v opis pisalnega stroja.

Nekaj navodil, ki so v zvezi z ustrojem pisalnega stroja, najdemo v praktičnem delu knjige pod narisi tastatur. Zamisel je prav dobra. Praktični nasveti se na ta način mimogrede vtisnejo učencu v spomin. Vendar pogrešam na koncu knjige nekako rekapitulacijo teh navodil v obliki vprašanj. Strojepisec mora koncem pouka predvsem znati, katere **motnje** lahko odpravi sam in za katere mora poklicati mehanika. Zato pogrešam vključ obširnosti teoretičnega dela marsikatero opombo, ki bi obravnavala vsakdanje situacije, ki jih ima strojepisec-začetnik. N. pr.: Papir se ne suče za valjem; papir se pomiče poševno; vzvodov ni mogoče spraviti do lovke; vračalka ne deluje; vzmet vleče premočno ali preslabo; ročka ne povzroča vrstnih presledkov; razmaknica ne deluje itd. Samo ti in slični problemi dokazujejo učencu, da je strojeznanstvo potrebno.

Prej ko preidem k praktičnemu delu, moram še povedati svoje mnenje o slepem tipkanju. Ne da bi bil nasprotnik te metode, nikakor! Uvidevam velike prednosti takega tipkanja za poklicno delo in sem uverjen, da bo slepo tipkanje tudi pri nas prodrlo. Toda danes je stvar v **splošnem** preuranjena. Zakaj? G. Rožman gre v svoji knjigi molče preko dejstva, ki je za prakso velikanskega pomena. Glede razporeda črk na tastaturah vlada pri nas prava anarhija. Tovarne in mehaniki razporejajo šumnike in skoraj vsa ločila povsem samovoljno. Za slepo tipkanje pa velja aksiom popolnoma enake razporeditve vseh znakov. Kdor se torej uči tipkanja na **lastnem** stroju, temu ne morem dovolj toplo priporočati slepega tipkanja. Toda v trgovskih šolah bi bilo pri nas danes **strogo** izvajano slepo tipkanje brezplodno delo, ker nikakor ne moremo znati, h kakemu stroju pride absolut v praksi. Ugovor, da se bo po parurnem tipkanju zvele, ne drži, če so razlike količnik znatne. Pomislimo na položaj, ki nastane, če presedla tipkariča recimo od sedanje Ideal-tastature k stroju z nemško-slovensko tastaturo, ali k Adler tastaturi itd. Tudi pri popolnoma novih strojih so razlike prav izdatne, če jih primerjamo z Ideal-tastaturo, ki je kot univerzalna črkovnica slovensko-hrvaško-nemška priložena v barvah knjigi in na kateri je zgrajen ves praktični del. Par primerov: Underwood stroj ima 11 znakov na drugih mestih, Urania 17, Mercedes 19, Adler št. 15 21, Adler št. 7 36. V Ameriki so tastature že zdavnaj normizirane. Isto velja za Nemčijo, kjer pa še razventega olajšajo učencem delo s tem, da v strojepisnih šolah nimajo celega konglomerata tip, temveč le eno marko. Če hočemo torej čimprej uvesti slepo tipkanje, moramo na nekak način prisiliti vse naše trgovce s pisalnimi stroji kakor tudi naše mehanike, da grade **enotne** tastature. Stvar zahteva posebno razpravo, zato jo danes samo omenjam. Čudna se mi zdi avtorjeva opomba na strani 27., da ima učenec desetprstnega pisanja samo pri slepem tipkanju svoj upravičen pomen. Narobe mislim, da je desetprstno tipkanje sploh izven dvoma, dočim je slepo tipkanje v danih razmerah najmanj kočljivo.

Odstavki na strani 28 do 33 so prav dobri. Takoj pri I. enoti pa nam kviri osnovni položaj nesrečna tipka č. Ne vem, kake stroje uporablja g. Rožman

* Opombe h knjigi: Maksimir Rožman, Strojepisje za trgovske in njim sorodne šole kakor tudi za samouke. Ljubljana 1931. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

pri strojepisnem pouku in ali udarja res pri vseh mezinec desne roke na č. Za sebe vem (drž. trg. akademija v Mariboru), da temu žal ni tako. Imamo med drugimi tudi 3 Adler stroje (precej razširjeni po prevratu), ki imajo tamkaj ž, potem dva starejša stroja z ö, oz. ü. Nalašč sem si ogledal veliko pisarn v Mariboru, da si lahko ustvarim objektivno sliko o »enotnosti« tastatur. Rezultat je bil porazen in odgovarja trditvam, ki sem jih že navajal zgoraj pri slepem tipkanju. Iz vsega sledi nujna zapoved, da bi morala šola — če hoče res služiti tudi samoukom — najprej obravnavati tipke, ki so nesporne.

Metodično se mi zdi souporaba številke za posamezne prijeme zastarela. Ker ima učenec pred sabo vedno vizuelno sliko tastature (in v tem je knjiga dosledna), je asociacija potom številke tudi pri slepem tipkanju nepotrebna. Trdim, da številke prej škodujejo, ko koristijo. Zahteva, da uporabljaj razmaknico palec one roke, katere prst je udaril zadnjo besedno črko, ni v ničemer utemeljena. Zapazil sem, da udarjajo le levčarji z levim palcem. Sicer pa je to bagatela.

Avtor ima v vsakem oddelku prijeme in besedne vaje. Zakaj jim ni pridal tudi stavkovnih ali skupnih vaj? Učbenik je namenjen predvsem trgovskim šolam. Človek bi torej pričakoval v vajah manj duhomornih besednih skupin, pač pa več snovi iz korespondence. Učenec bi se poleg tipkanja priučil še marsikateremu koristnemu in potrebnemu izrazu. Kakega ogromnega pomena je za stenotipista **mehaniziranje** uprav take strokovne frazeologije, nam dokazuje vsak poskusni diktat. Sestavljanje take vaje je seveda precej zamudno delo. Da pa je potrebno, naj dokažem na konkretnem primeru. III. enota obsega 16 črk in ima na koncu 4. oddelka sledeče primere: muhasta buča zakaj sva strla luč v jutru kuka itd.

Na predlogah, ki sem jih sestavil za naš zavod, uporabljam koncem 6. vaje, ki vsebuje prav tako 16 črk, samo ob drugačni razporedbi (ločil ne pišemo!): po kateri tarifi lahko kalkulirate, zadoštili pogoju, prokurist je pregledal fakturo, tuji izdelki, zaradi koledarskih razlik, zgolj zaradi zaslug, zadruga je zategadelj zaostala, ali zgrda ali zlepa, itd. Razlika je tako očitna, da ni treba izgubljati besed. Ker se slične vaje vadijo pri vsaki enoti, si prilasti učenec nehote z opetovanjem ponavljanjem skoraj ves besedni zaklad dopisja, kar tudi ni od muh. Še več! Sestavitelj res sodobne strojepisne šole bo znal vezati celo obravnavo ločil s koristno snovjo. Ločilna črtica nudi najlepšo priliko za vajo v razlogovanju težkih besed (kako potrebna vaja!), pika za pisanje kratice itd. Da se vrnem k črkam, bi še omenil, da so črke w, x, y, q, ö, ü, ä, torej pismenke, ki so našemu jeziku tuje, v učbeniku razporejene po sistemskih vidikih. Slepo oponašanje tujih vzorov se mi zdi v tem primeru neumestno in neosnovano. Da zadnje tri črke niti nimajo fiksnih mest, sem že poudarjal. V praksi obravnavam omenjene tri črke šele **po vseh ostalih tipkah tastature** (tudi prenosa). Snov je nemščina, ki ne omogoča le izdatno uporabo teh črk, temveč je velikemu delu pisarniškega

Pomudbe, poupraševanja

Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo inozemskih tvrdk. Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo kake inozemske tvrdke za našo državo, naj nemudoma javijo Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica (Trgovski dom) svoj naslov in kakšne predmete bi prevzeli v zastopstvo od inozemskih tvrdk. Zveza potrebuje ta seznam nujno na osnovi sklepa dunajske konference izvoznih institutov.

Giuseppe & Roberto Bonomo, Casablanca, Maroc, Boite Postale No. 92, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki izdelujejo stole.

Aimé Urard, Genève, 10 Avenue de la Gare des Eaux Vives, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki proizvajajo keramične izdelke in tudi plošče iz kamenine za oblaganje.

osebja vendarle še vedno potrebna. Učimo za prakso in življenje.

Razlaga VIII. enote mi je popolnoma nejasna. Zamenjana sta najbrž pojma presledka in prestavka. Pravilna številka najbrž ni pripisana, temveč stoji pred veliko črko. Zakaj ne formulira avtor pravila: Za velike črke levice uporabljamo desno prestavko in narobe. Brez kakršnihkoli številke je zadeva s tem razjasnjena. Ker stoje vse številke v resnici pod presledkom in ker manjka dosledno pravilna številka za prvo veliko črko, se človek ne more ubraniti suma, da tukaj zadeva avtorju samemu ni bila popolnoma jasna. Proti tej domnevi govori spet razlaga prestavke na strani 32, ki je pravilna. 26. in 27. vaja nasprotujeta vedno veljavnemu pravilu, da enačaja nikdar ne rabiti namesto ločilne črtice. Skrbna korektura bi morala zamenjati tiskani koren 36. in 37. vaje s strojepisnim in ne bi smela dopustiti, da so vsa pisma stavljena, temveč bi moral tudi desni rob nuditi sliko tipkanega pisma.

Kakor so strani 66 do 68 vsebinsko res praktične, tako je stran 69 za strojepisno šolo prenaivna. Ne rečem, da ne bi učenec smel pretipkati kake pesmice, če se mu zljubi. Toda avtor bi vendar to in še več drugih strani lahko izpopolnil s snovjo, ki je za bodočega stenotipista res potrebna. Marsikatera važna malenkost glede oblikovanja korespondence se ne omenja pri pouku dopisja, da o samukih niti ne govorim. Vse to spada v šolo. V celoti je uvrstil avtor četvero pisem v knjigo. Vsebinsko bi bila lahko bolj raznolika, oblikovno pa bi moralo vsako predstavljati določčen tip. Že pri nas običajna oblika se da modificirati, toda razen tega je treba pokazati tudi moderno (amer.) obliko pisma in velike prednosti oblike in formata, ki ga propagira v Nemčiji AWW in Diwiv pod značko DIN. Konzervativizem v tem pogledu ni na mestu.

Na koncu knjige bi si osebno želel še dva dodatka. Tekom zadnjih let se je poleg pisalnega stroja uveljavilo v modorni pisarni toliko drugih strojev in naprav, da lahko govorimo o pisarniški tehniki. Naj omenim samo nešteto možnosti razmnoževanja, računske stroje, stroje za adresiranje, zlaganje, rezanje, šivanje, lepljenje, frankiranje itd. Nadalje bi si želel osnutek izpitnega pravilnika iz strojepisja. Pri nas res takih izpitov ni, a bili bi izredno potrebni. Oba dodatka bi imela dvojen namen. Prvič pokazati cilj, ki naj bodri učenca tekotom pouka, a pokazati tudi čimdalje večje uveljavljenje najrazlič. strojev v moderno opremljeni in racionalizirani pisarni. V drugo pa naj dodatka pomagata podkrepiti žal pri nas malo uvaževano dejstvo, da je dobro izšolano, tehnično prvovrstno izvežbano pisarniško osebje glavna podpora oz. osnova brezhibnega poslovanja.

Ob sklepu ponavljam, kar sem omenil že uvodom, da mi je žal, ker nisem imel prilike pregledati rokopisa. Spoznamo bi se dala ustvariti šola, ki bi lahko služila Srbom in Hrvatom kot vzor. Vendar bo učbenik tudi v sedanji sestavi zamašil veliko vrzel in služil svojemu namenu. Hitre razprodaje si želim že radi tega, da čimprej pride druga, temeljito popravljena izdaja.

Tvrdka Ettore Bazzini, Torino (Italia), via Beretti 17, se zanima za uvoz suhih gob. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

S. Varda, kem.-farmaceutsko podjetje — Sinj (Dalmacija), se zanima za tvrdke, ki izdelujejo lesene škatlice za lekarne in kemično industrijo.

NOVA TRGOVINA

znižane cene

premog — zdrava drva

PEČENKO, Celovška 37 (blizu velésejma)

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snai ob-
leke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike
in manšete. Pere, suši, moga in lika
domače perilo

tovarna JOS. REICH.

KOLINIKOVA
TVORNICA (KORJIJE
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Gospodarsko-politični sklepi Balkanske konference

Gospodarski odsek te konference je predlagal ustanovitev Medbalkanskega urada za zaščito orientalskega tobaka. Naloga urada naj bo, da prilagodi tobačno produkcijo potrebam svetovnih trgov, da razvije primerno propagando za obdržanje slovesa orientalskega tobaka in da vodi borbo proti inozemski konkurenci. Dalje naj se tobaku zagurajo novi trgi in naj se razne vrste zboljšajo. Predlaga se dalje, da ustanovijo posamezne balkanske države lastne narodne urade, ki naj delajo v skladu z Medbalkanskim uradom. — Drug predlog se tiče ustanovitve narodnih uradov za trgovino z žitaricami ter ustanovitve mednarodne zveze teh uradov. Zveza naj ima tudi posebno borzo za žitarice. Ustanovi naj se medbalkanski odbor za trgovske odnose. Odsek predlaga, naj se napravi dogovor glede medsebojnega približanja ali poenotenja carinskih formul. Ustanovi naj se tudi delna carinska zveza in dalje tudi Balkanska poljedelska zbornica. Kakor se vidi, je izdelala konferenca precej obsežen program.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Razno

V svrhu pospeševanja izvoza iz Rumunije je rumunška vlada znižala tarife za izvoz žita, petroleja in premoga za 75% ob istočasnem 75odstotnem zvišanju za domači transport pšenice.

V borbi proti brezposelnosti v Franciji bo francoska vlada takoj v začetku zasedanja predložila parlamentu za več tednov proračunjeni program obsežnih investicijskih del.

Izvoz zlata iz USA je v znesku 567 milij. dol. enak 80% uvoza zlata v zadnjih dveh letih. Zaloga zlata v USA znašajo še zmeraj 4500 milijonov dolarjev, s čimer je obtok bankovcev krit z 90 odstotki.

Irzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 23. oktobra 1931 je bilo pripeljanih 391 svinj, 1 ovca; cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari 4—7 Din, od 7 do 9 tednov stari 80—100 Din, od 3 do 4 mesece stari 150—250 Din, od 5 do 7 mesecev stari 300—400 Din, od 8 do 10 mesecev stari 450—500 Din, 1 leto stari 550—650 Din; 1 kg žive teže 6—7 Din, mrtve teže 9—11 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 29-04

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastna skladišča s direktnim tirom od glav. kolodvora Carlske skladišče. Masine trošarine prazne skladišča. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

KLISEJE

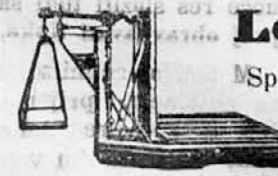
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše **klišarna ST-DEU LJUBLJANA** DALMATINOVA 13

Pleskarstvo in ličarstvo
France Rebernik
Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, ter se toplotno priporoča cenjenim naročnikom
Cene konkurenčne! Postrežba točna!

Telefon št. 3177

Lovro Rozman

Specijalna delavnica tehtnic, uteži in drugih meril

Ljubljana Pred Prulami 5
Tel. št. 29-79

GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA ••

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček. račun št. 12.834 Telefon št. 2103

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. •• Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov sravnne stroke •• Tehnična mnenja •• Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

Trikotaža

Ivan Savnik
Kranj

Domača tvornica vsakovrstnih letnih in zimskih triko-rokavic

Zahtevajte ponudbe in vzorce!

SLOVENIA TRANSPORT

Železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje

Ljubljana, Miklošičeva 21

Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro

MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE

Telefon 27-18

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Splošno mizarstvo, raznovrstno pohištvo, pisarniške opreme izgotavlja solidno in po ugodni ceni

Parizek Karl

mizarstvo

Ljubljana
Cegnarjeva ulica št. 4.

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in instalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL dediči

Poslovalnica in delavnica:
Rimsk. cest. 2 in Gregorčičeva ulica 5

Telefon št. 83-53

I. Slanovic
splošno ključavničarstvo
Ljubljana, Gajeva ulica 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz mēdenine ali ž. lezno poniklovana.

Najnovije dvokolo z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvo-kolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posam. zni deli najceneje

Ceniki franke

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovaška c. 4

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi tvrdka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon

2268

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.

TISKARNA MERKUR

Knjige, časopise, računa, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske, oznake kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmeranih cenah

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lastna knjižnica